

Tepelná čerpadla otevřela spor o zelenou politiku. Nadšení opadá nejen v Německu

V německé vládní koalici to na konci léta vře: zoufale se hledají nápady, jak zacelit rozpočtové díry.

Ostré spory zažehla idea tajemníka bavorské křesťanské strany CSU Martina Hubera, aby se peníze na pokrytí schodku pokryly zrušením dotací na tepelná čerpadla. Ta představují významný nástroj pro snižování emisí skleníkových plynů a zmírňování dopadů klimatických změn.

Je to jedna z mnoha zpráv, které naznačují, že dřívější mantra o nezbytném snižování emisí už pro evropské politiky neplatí beze zbytku. Do popředí jejich agendy vstoupily argumenty o nutném udržování obranyschopnosti a také ekonomické konkurenceschopnosti. Klima jde tak trochu stranou.

Přibývá hlasů, že Evropa, která je odpovědná za pouhých osm až devět procent globálních emisí, už se snažila dost.

Zastánci zelené politiky jsou znepokojeni. Mluvčí německých sociálních demokratů (SPD) pro klimatickou politiku Jakob Blankenburg vyjádřil [v rozhovoru pro list Tagesspiegel](#) obavy, že případné zrušení zelených dotací může ohrozit celou „zelenou transformaci“ a také zničit důvěru k politice mezi občany.

Rozladění jsou i výrobci tepelných čerpadel, podle kterých je potřeba „spolehlivost a předvídatelnost“, aby se jim investice do zelené energie vyplatily. Mnoho chudších německých rodin je totiž na dotacích závislých, bez příspěvku by si nemohly šetrné řešení dovolit.

Zelená politika už tolik netáhne. Všichni přitom mají ještě v paměti titulky, které dávaly do souvislosti zelenou politiku, nákladné investice do šetrných energií – a po únorových spolkových volbách také pád předchozí středolevé německé vlády, která zelenou politiku měla ve štítě.

Mnoho Němců zchudlo a víc než ambiciózní zelené cíle je zajímavá, jak vyjdou s výplatou. Německá ekonomika chřadne. Tamní spolkový statistický úřad tento týden oznámil, že hrubý domácí produkt země se ve druhém čtvrtletí snížil proti předchozím třem měsícům o 0,3 procenta.

Znepokojivá data souvisejí podle statistiků především se špatným vývojem v průmyslové výrobě. Podnikatelé si přitom stěžují, že jim „zelená lobby“ hází klacky pod nohy. V takovém rozpoložení se vytrácí nálada na ekologicky šetrná řešení. Přestavba plynového vytápění na tepelná čerpadla je nákladná a ani vládní dotace takové řešení mnohým chudším domácnostem neumožní.

Ozývají se hlasy, že klimatické cíle, které vyhlásila Evropská unie, prostě nejsou splnitelné. Podle nich by se měly emise škodlivých skleníkových plynů do roku 2040 snížit o plných 90 procent.

Situace je přitom skutečně zralá k tomu, aby se s věcmi pohnulo. Vědecké

studie ukazují na čím dál častější vlny veder po celé Evropě, které odkazují na nebezpečné klimatické změny. Například meteorologická služba Météo-France uvádí, že z padesáti vln veder zaznamenaných na celostátní úrovni od roku 1947 se jich 33 vyskytlo od roku 2000. Padají také teplotní rekordy, kterým vévodí od srpna 2021 Sicílie, kde tehdy naměřili 48,8 stupně Celsia.

Letos se globální změny teplot připomněly nebývalými povodněmi ve Španělsku či hrozivými požáry na Kypru a v jižní Francii. Vedro vyhnalo skandinávské soby do měst, kde hledali stín. Klimatické katastrofy jsou stále horší a čtenější.

Nikdo tedy nezpochybňuje, že snižování emisí je důležité. Přibývá ale hlasů, že Evropa, která je odpovědná za pouhých osm až devět procent globálních emisí, už se snažila dost a nic se nesmí úplně přehánět. Složité předpisy a omezení dusí evropskou konkurenceschopnost a totální odklon od fosilních paliv cítí na svých složenkách především lidé zchudlé střední třídy.

Tato debata už dorazila i do Francie, kde „krajně pravicová“ šéfka strany Národní shromáždění Marine Le Penová navrhuje povinné instalování klimatizací do budov veřejných institucí. Stejně téma zdánlivě chladné Británie. Zavádění klimatizací je tam pro všechny strany prioritou. Jenže environmentalisté to kritizují s tím, že každá další klimatizační jednotka cíl nulových emisí jen vzdaluje.